

SPRAWOZDANIE Z SYMPOZJUM RELIGIOLOGICZNEGO W UKSW

ks. Andrzej Wańka
Uniwersytet Szczeciński

1 czerwca 2004 r. w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie odbyło się sympozjum religiologiczne zatytułowane *New Age – zagadnienia i implikacje*. Na wstępie przywitałem uczestników sympozjum i przedstawiłem jego program, następnie oficjalnego otwarcia sympozjum dokonał dziekan Wydziału Teologicznego UKSW, ks. prof. dr hab. Stanisław Urbański, który w swoim wystąpieniu podkreślił potrzebę naukowych badań nad zjawiskiem New Age, które stanowi wyzwanie dla Kościoła.

Na sympozjum złożyło się siedem referatów naukowych i dyskusja panelowa. Pierwszy referat zatytułowany *Źródła i natura New Age* wygłosił ks. mgr Stanisław A. Wargacki z KULu. Wskazał on na eklektyczny charakter New Age oraz na jego główne źródła: doktrynę Emanuela Swedenborga, transcendentalizm, Nową Myśl, Towarzystwo Teozoficzne, idee propagowane przez Alice A. Bailey, Davida Spanglera oraz Instytut Esalen w Big Sur w Kalifornii.

Drugi referat *Nowy paradygmat w ujęciu Fritiofa Capry* wygłosił Christoforos Kalagasidis, student religioologii na UKSW. Po ogólnym scharakteryzowaniu osoby i myśli tego ideologa naukowego nurtu New Age prelegent omówił kolejno założenie o globalnym kryzysie kultury zachodniej w rozumieniu F. Capry, jego rozumienie dziejowych prawidłowości i wynikający z tego postulat zmiany dotychczasowego paradygmatu oraz istotne cechy proponowanego przez Caprę nowego paradygmatu, do których prelegent zaliczył: holizm, ekologizm, orientalizm i duchowość feministyczną.

W moim wystąpieniu zatytułowanym *Religia New Age na przykładzie Towarzystwa Teozoficznego* ukazałem w jaki sposób ideologia New Age przybiera charakter religijny w doktrynie Towarzystwa Teozoficznego, jaka jest natura owej religijności i jakie i jakie roszczenia wobec istniejących religii uzasadnia. Przedstawione analizy pozwoliły ustalić, że Towarzystwo Teozoficzne występuje z propozycją rozwiązania kwestii braku zgodności religii na drodze ich świadomej unifikacji w jedną nadrzędną religię o charakterze globalnym, którą określiłem mianem panreligii. Panreligijne dążenia nowożytnej teozofii polegają nie tyle na próbie stworzenia nowej religii czy dokonaniu prostej fuzji wszystkich istniejących, ale na czymś znacznie więcej, na zredukowaniu wszystkich religii do poziomu teozofii i ustanowieniu jej jako jedynej i powszechnej religii.

Rodzina w perspektywie ruchu New Age, to tytuł kolejnego referatu, który wygłosiła mgr Urszula Bejma z Wydziału Nauk Historycznych i Społecznych UKSW. Referująca poddała analizie zmiany w rozumieniu osoby i jej funkcji spo-

łecznych w świecie zachodnim powodowane recepcją ideologii New Age oraz wpływ, jaki zmiany te wywierają na ewolucje tradycyjnego pojmowania pojęcia i roli rodziny.

Po przerwie drugą część sympozjum otworzył wykład ks. dra Sławomira Bukalskiego z Uniwersytetu Szczecińskiego zatytułowany *Psychologiczny obraz osoby podatnej na oddziaływanie grup kultowych*. Autor opierając się na założeniu, że uleganie wpływowi grup kultowych zależy nie tylko od manipulacyjnej działalności tych grup, ale także od zwiększonej osobistej podatności konkretnego człowieka, z pozycji psychologicznych przedstawił główne cechy osobowości osób podatnych na oddziaływanie grup kultowych ze szczególnym uwzględnieniem ideologii New Age.

Kolejny referat pt. *New Age i postmodernizm, czyli o losie sacrum w ponowoczesnym świecie*, wygłosił mgr Marcin Zarzecki doktorant na UKSW. W swoim wystąpieniu referent skupił się na socjologicznym opisie, będących kontynuacją kontrkultury lat 60-tych, współczesnych przemian w relacji do wiary, norm moralnych i tradycyjnych instytucji religijnych.

Ostatni wykład wygłosił dr hab. Eugeniusz Sakowicz prof. UKSW, a zatytułowany był on *New Age – nowy „Old Age”*. Prelegent wychodząc od przedstawienia watykańskiego dokumentu *Jezus Chrystus dawcą wody żywej. Chrześcijańska refleksja na temat New Age*, dokonał teologicznej oceny duchowości i głównych punktów doktryny New Age. Prelegent wskazał na istotną odmienność tego prądu społeczno-kulturowego w stosunku do chrześcijaństwa.

W prowadzonej przeze mnie dyskusji panelowej, która rozpoczęła się po zakończeniu wykładów, udział wzięli: ks. prof. dr hab. Władysław Kowalak oraz prelegenci. Dyskusja, której towarzyszyły pytania słuchaczy, miała żywy charakter i przeciągnęła się ponad planowany czas. Sympozjum zakończył dr hab. Eugeniusz Sakowicz prof. UKSW, kierownik Sekcji Religiologii na Wydziale Teologicznym UKSW.